

КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ

пл. Лесі Українки, 1, м.Київ, 01196, тел. 286-82-52, факс 286-81-57, e-mail: dert@econkoda.gov.ua, ЄДРПОУ 02741485

№ 28-01-17/843 від 28.05.2010
на № _____ від _____

РЕЦЕНЗІЯ

на зміни до освітньо-професійної програми **281.00.01 «Державне управління»** другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **«Публічне управління та адміністрування»**

Проведення глибоких комплексних реформ в різних сферах економічного та соціального розвитку держави обумовлюють необхідність постійного удосконалення підходів до державного управління, зміни низки пріоритетів, розвитку форм і методів державного регулювання, побудову ефективної моделі відносин між державою і бізнесом.

Для успішної реалізації завдань розвитку та удосконалення державного управління важливе значення має формування команд висококваліфікованих менеджерів, озброєних сучасними знаннями, які б вони вміли грамотно і вчасно застосовувати на практиці.

У цьому контексті зростає роль і значення підготовки фахівців найвищої кваліфікації - магістрів із спеціальності державне управління. Досвід останніх років показав, що в Україні сформувалися центри такої підготовки, які забезпечують найсучаснішими знаннями та дають навички щодо реалізації таких знань на практиці. Одним із таких центрів безумовно є Київський університет імені Бориса Грінченка.

Для тих, хто безпосередньо замовляє і у подальшому використовує фахівців із державного управління, важливе значення має той комплекс напрямів, по якому проводиться підготовка таких кадрів, зокрема дисципліни, які викладаються в процесі навчання, спеціалізації магістрів, оптимальне співвідношення в навчальних планах лекційних і практичних занять. Тому вважаємо за доцільне долучення до діяльності кафедри управління щодо розвитку навчально-методичної бази за цією спеціальністю.

Зміни до освітньо-професійної програми 281.00.01 «Державне управління» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Публічне управління та адміністрування», які запропоновані кафедрою управління Київського університету імені Бориса Грінченка, повністю відповідають сучасним викликам, що постають перед державою та системою державного управління. Зокрема актуальною і важливою є спрямованість окремих дисциплін на озброєння магістрів з державного управління сучасними знаннями щодо підвищення ефективності держслужбовця, а також в цілому ефективності роботи вищої ланки менеджменту. Унікальністю цих змін є виділення в окремий блок такої

дисципліни як «Сучасні концепції реформування державного і суспільного устрою», що дозволить сформувати у магістрів комплексне розуміння необхідності змін та модерних підходів до реформування держави, оцінювати переваги та ефективність реформ, розвивати стратегічне бачення можливостей і викликів від їх провадження, усвідомлювати загальнодержавне значення тих перетворень, які відбуваються в усіх сферах публічного управління та адміністрування. Запровадження цієї комплексної дисципліни сприятиме охопленню важливих напрямів сучасного суспільного розвитку, зокрема в частині державної безпеки, де крім інформаційної та кібернетичної безпеки важливу роль відіграють такі питання як загроза національному суверенітету, уникненню масштабних криз та дефолтів, продовольчих, енергетичних та екологічних колапсів.

Повністю підтримую виділення в окремий напрям «HR-менеджменту в публічному управлінні», що сприятиме розумінню відмінностей у функціоналі фахівців з управління персоналом в органах місцевого самоврядування та місцевих органів державної влади від виконання ними традиційних функцій з кадрового адміністрування до системи сучасного управління командами шляхом формування актуальних компетентностей: знань, умінь, навичок, мотивації та психологічних установок держслужбовців.

В цілому, запропоновані кафедрою управління Київського університету імені Бориса Грінченка, зміни до освітньо-професійної програми 281.00.01 «Державне управління» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Публічне управління та адміністрування», повністю відповідають вимогам часу та новим світовим тенденціям у відповідній сфері, враховують сучасні запити держави на підготовку державних службовців принципово нової якості.

**Виконуюча обов'язки директора
департаменту економічного розвитку і
торгівлі Київської обласної
державної адміністрації,
магістр державного управління**

Наталія ПОГРЕБНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Київське регіональне відділення

пл. Лесі Українки, 1, кім. 1003, м. Київ, 01196
Тел./факс (44) 286-85-09, 284-50-03
E-mail: amukiev@rql.net.ua

№ 86 від 01.06.20

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму
281.00.01 «Державне управління»

другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

Ефективна система державного управління є одним з основних факторів стійкості та конкурентоспроможності держави. Новий етап реформи державного управління розпочався з набрання чинності Закону України “Про державну службу”, прийняття першої редакції Стратегії реформування державного управління України на період до 2021 року та підписання Угоди про фінансування між Урядом України та Європейською Комісією щодо підтримки комплексної реформи державного управління в Україні.

Стратегією реформування державного управління України (далі Стратегія) визначено ключові напрями реформ: формування і координація державної політики; модернізація державної служби та управління людськими ресурсами; забезпечення підзвітності органів державного управління; надання адміністративних послуг; управління державними фінансами. Водночас провадження будь-яких реформ вимагає залучення до роботи на всіх щаблях влади висококласних фахівців та держуправлінців. Що своєю чергою передбачає модернізацію системи підготовки управлінців і державних службовців на основі розробки освітньо-професійної програми, зміст якої спрямований на формування необхідних сучасному державному службовцю загальних та фахових компетентностей. Саме тому, Перелік дисциплін освітньо-професійної програми 281.00.01 «Державне управління» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Публічне управління та адміністрування», пропонується кафедрою управління Київського університету імені Бориса Грінченка має прикладний характер та дозволяє досягти поставленої мети.

Зокрема, дисципліни «Методологія наукових досліджень в публічному управлінні», «Державна політика: аналіз та механізми впровадження», «Право в публічному управлінні», «Стратегічне управління» озброюють знаннями майбутніх фахівців щодо першого напрямку реформ, передбачених Стратегією – формування і координація державної політики. Дисципліни «Державна служба» та пропонується нові дисципліни «Підвищення власної ефективності

держслужбовця», «HR-менеджмент в публічному управлінні» відповідають другому напрямку реформування – модернізація державної служби та управління людськими ресурсами. Третью напрямку реформування – забезпечення підзвітності органів державного управління – відповідає дисципліна «Прийняття управлінських рішень в публічному управлінні» та змістовно і якісно оновлений курс «Комунікативна політика в публічному управлінні». На четвертий напрям реформування – надання адміністративних послуг – працюють дисципліни вибіркового блоку. П'ятий напрям – управління державними фінансами представлений такими дисциплінами як: «Державне регулювання економічних процесів», «Бюджетний процес в Україні», «Державне управління соціальним та гуманітарним розвитком».

Цілком вдалими, на мій погляд, є рішення кафедри управління щодо введення дисципліни «Сучасні концепції реформування державного та суспільного устрою». Впродовж останніх років наша країна впевнено рухається шляхом глибоких і структурних реформ, які вже допомогли досягти макроекономічної стабільності та повернути позитивну динаміку розвитку української економіки, незважаючи на низку зовнішніх і внутрішніх викликів. Трансформації, які відбуваються сьогодні в усіх ключових напрямках життя держави, є фундаментом для якісних змін у середньостроковій перспективі, основою для підвищення добробуту та рівня життя громадян України. Для сучасного держслужбовця надзвичайно цінними сьогодні є фахові компетентності що стосуються знань реформ та розуміння їхніх наслідків, здатність критично оцінювати реформи та формувати судження і ухвалювати рішення. Надзвичайно цінним є те, що кафедра управління дотримується балансу з надання знань про національну безпеку у всіх компонентах освітньої програми. Наприклад, питання економічної безпеки розглядаються в дисципліні «Державне регулювання економічних процесів», питання соціальної та гуманітарної безпеки в дисципліні «Державне управління соціальним та гуманітарним розвитком», питання інформаційної безпеки в дисципліні – «Комунікативна політика в публічному управлінні», а правові аспекти національної безпеки в курсі «Право в публічному управлінні». Таким чином, заміна курсу «Національна безпека» на курс «Сучасні концепції реформування державного та суспільного устрою» не звужує можливості отримання знань у галузі публічного управління й адміністрування, а навпаки сприяє розширенню світогляду про сучасні концепції реформування в Україні та усвідомленню їхнього взаємозв'язку і впливу на національну безпеку. В цілому така структура ОПІ 281.00.01 «Державне управління» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Публічне управління та адміністрування» цілком сприяє формуванню професіонала високої якості.

Оскільки, якість функціонування освітньої програми визначається не лише переліком дисциплін, які пропонуються магістрам, а й їхнім змістом, то, під час реалізації цієї програми, розробки навчальних курсів професорсько-викладацькому складу кафедри управління рекомендовано врахувати основні зміни передбачені реформою державного управління.

Зокрема, вона змінює фокус роботи міністерств із продукування нормативних актів та управління майном на формування політик у галузях, за які відповідає міністерство. Формування політик нині вже є ключовою функцією

нових структурних підрозділів– директоратів політики, які виконують функції координації, пріоритизації політик та стратегування.

Актуалізується потреба у підвищенні якості урядових рішень завдяки впровадженню нових процедур. Нині уряд має перейти від роботи із заходами та планами до роботи з проблемами, варіантами та наслідками.

Виникає необхідність удосконалення сфери надання адміністративних послуг шляхом впровадження адміністративної процедури відповідно до принципів ЄС, підвищення якості надання відповідних послуг, розширення можливостей для е-урядування, а також зменшення адміністративного навантаження на бізнес та громадян.

Важливим аспектом є формування професійної державної служби та HR-менеджменту за новими підходами. Озброєння магістрів з державного управління новітніми знаннями та практиками в управлінні персоналом сприятимуть трансформації держави на конкурентного та престижного роботодавця. Сучасна державна служба має орієнтуватися на результат, а не на процес, та мати чіткі показники ефективності своєї діяльності.

В цілому пропонувані професорсько-викладацьким складом зміни до ОПП 281.00.01 «Державне управління» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Публічне управління та адміністрування» оцінюю позитивно, і вважаю що їхнє впровадження у освітній процес з урахуванням вищезазначеного дозволить кафедрі управління Київського університету імені Бориса Грінченка досягти високого якісного рівня підготовки магістрів зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

З повагою,

**Виконавчий директор
Київського регіонального відділення
Асоціації міст України,
Народний депутат України VII скликання**

О.В. Дехтярчук

ВИСНОВОК

на освітньо-професійну програму «Державне управління» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Освітньо-професійна програма «Державне управління» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» розроблена в Київському університеті імені Бориса Грінченка відповідає Закону України «Про вищу освіту». Відповідно до Проекту Стандарту зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування для другого (магістерського) рівня (станом на тавень 2017) містить наступні обов'язкові складові:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти.

Вивчення освітньо-професійної програми по розділах дозволяє констатувати наступне.

Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти визначено відповідно до статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та Проекту Стандарту зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування і становить 90 кредитів ЄКТС освітньо-професійної програми.

Перелік компетентностей випускника. *Інтегральна компетентність* освітньо-професійної програми відповідає опису відповідного кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК): Магістр (рівень 7): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Перелік *компетентностей* корелюється з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК та Проектом Стандарту зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування й містить: 11 загальних компетентностей, 9 спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання. Визначені проектом Стандарту кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання визначають нормативний зміст підготовки й дотримані в освітньо-професійній програмі. Їх загальна кількість становить 21 результат навчання, які корелюються з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам проекту стандарту. Вищим навчальним закладом визначені форми атестації здобувачів вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та

адміністрування»; вимоги до кваліфікаційної роботи; вимоги до кваліфікаційного екзамену.

ВИСНОВОК:

Освітньо-професійна програма «Державне управління» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти, розроблена в Київському університеті імені Бориса Грінченка відповідає Проекту Стандарту зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за сукупністю вимог до змісту та результатам освітньої діяльності вищих навчальних закладів й може використовуватись для підготовки магістрів.

Доктор наук з державного управління,
В.о. завідувача кафедри теорії та практики
управління Національного технічного
університету України «Київський
політехнічний інститут імені
Ігоря Сикорського», професор

С.А. Чукут

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
281.00.01 «Державне управління»
другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
«Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма «Державне управління» (далі ОПІ ДУ) розроблена кафедрою управління Факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка на підставі Закону України «Про вищу освіту» з урахуванням проекту Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівнів вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування і затверджена Вченою радою університету (протокол від 25.05.2017 № 5) та введена в дію з 01.09.2017 наказом від 26.05.2017 № 348.

Цілями ОПІ ДУ є забезпечення поглибленої підготовки в галузі публічного управління та адміністрування, з акцентом на сучасних теоріях і підходах, що мають широке прикладне застосування в різних сферах управлінської науки й практичної діяльності; надання знань і формування відповідних компетентностей для подальшого навчання, розвитку дослідницьких навичок, професійної діяльності. Особливість програми полягає в її спрямуванні на потреби та запити міста Києва щодо фахівців у сфері публічного управління та адміністрування.

Перелік обов'язкових компонентів освітньої програми корелюється з окресленими результатами навчання та визначають нормативний зміст підготовки. Об'єкти вивчення (феномени, явища або проблеми у сфері публічного управління та адміністрування); цілі навчання (очікуване застосування набутих компетентностей); теоретичний зміст предметної області (поняття, концепції, принципи та їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів); методи, методика та технології (якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосовування на практиці); інструменти та обладнання (інформаційно-аналітичні інструменти, системи підтримки прийняття управлінських рішень, спеціальне програмне

забезпечення, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати) взаємопов'язані та взаємообумовлені.

Освітню програму забезпечує професорсько-викладацький склад кафедри управління Факультету інформаційних технологій та управління. Гарант освітньої програми та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти. Участь фахівців-практиків, які відповідають напряму підготовки, забезпечує практико-орієнтований характер освітньої програми. В результаті, поєднуючи теоретичні знання, концепції та практичні методи публічного адміністрування в Україні і світі, випускник магістерської програми має стати управлінцем-державником, що розуміється на ефективній діяльності та володіє економічними знаннями, водночас є лідером, спроможним здійснювати якісну комунікацію в межах системи державних органів та поза нею, об'єднувати фахівців в групи, відстоювати інтереси держави, регіону, міста, людини, використовуючи закони, сучасні інформаційно-аналітичні інструменти, сучасне програмне забезпечення та обладнання.

Президент

Асоціації сприяння глобалізації

освіти та науки SPACETIME

доктор економічних наук, професор

О.В. Кендюхов

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
281.00.01 «Державне управління»
другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
«Публічне управління та адміністрування»

Відповідно до Концепції від № 342-р. реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, прийнятої 10 травня 2018 р. ключовими проблемами, які потребують розв'язання є:

невідповідність системи професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування сучасним вимогам до якості та змісту освітніх програм;

недостатнє врахування цілей та завдань, які стоять перед державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування в освітніх програмах підвищення кваліфікації;

недосконалість механізму вивчення реальних потреб зазначеної цільової групи у професійному навчанні;

слабкість взаємозв'язку між системою підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування і практикою державного управління та місцевого самоврядування;

відсутність системи моніторингу та оцінювання якості надання освітніх послуг зазначеної цільової групи відповідно до європейських стандартів забезпечення якості освіти;

жорсткість системи професійного навчання, що проявляється в закритості для недержавних надавачів освітніх послуг;

недосконалість механізму співпраці різних суб'єктів професійного навчання, що призводить до неефективного використання ресурсів на професійне навчання.

В Київському університеті імені Бориса Грінченка здійснена цілком вдала спроба сформувати належну систему підготовки управлінців і державних службовців на основі розробки відповідної освітньо-професійної програми. За змістом програма (перелік дисциплін) має прикладний характер і орієнтується на формування необхідних сучасному державному службовцю загальних та фахових компетентностей. Водночас, якість функціонування освітньої програми визначається не лише переліком дисциплін, які пропонуються слухачам, а й від кваліфікації професорсько-викладацького складу, їх професійної майстерності, тому, під час реалізації цієї програми, рекомендовано врахувати наступне:

– формування модулів, обов'язкової, вибіркової і спеціальної програми з вибором змістовного наповнення програми слухачами за сформованим переліком бази викладачів і експертів (модулів). Обов'язковими компонентами кожного модуля має бути ситуативна ігрова модель та можливість її перевірки на практиці під час навчання;

– використання конкурентних конкурсів надання освітніх і методологічних послуг викладачами і експертами. Це створить внутрішню конкуренцію та сприятиме зростанню якості освіти;

– встановлення незалежних (без суб'єктивного погляду екзаменатора) методик оцінювання стану відповідності абітурієнта та успішності слухача і випускника. А також таких зворотних оцінок слухачами і замовниками обраних модулів і викладачів.

На моє переконання, врахування вищеназваних пропозицій дозволить Київському університету імені Бориса Грінченка досягти високого якісного рівня підготовки державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад відповідно до вимог Концепції від № 342-р.

Виконавчий директор
Київського регіонального
відділення
Асоціації міст України

Г.Г. Мартін